

Nemzetpolitikai összefoglaló

2018. 1. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Gulyás: kulcsfontosságú, hogy Brüsszel az őshonos nemzeti kisebbségek ügyével is foglalkozzon

A határon túli magyarság szempontjából kulcsfontosságú, hogy Brüsszel a többi kisebbség helyzete mellett végre az őshonos nemzeti kisebbségek ügyével is foglalkozzon - jelentette ki a Fidesz frakcióvezetője Budapesten kedden, mielőtt nyilvánosan aláírta a Minority SafePack kisebbségvédelmi európai polgári kezdeményezést, amelyet az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) indított el. Gulyás Gergely azt mondta, egy olyan nemzeti kisebbségvédelmi kezdeményezésről van szó, amely arra kötelezné az Európai Uniót (EU), hogy a határon túli magyarokra is figyelmet fordítson. Április 3-áig hét országban kell összesen legalább egymillió aláírást összegyűjteni, és az Európai Bizottság (EB) mindenütt meghatározott egy minimumot is. Amennyiben a feltételek teljesülnek, a bizottság, illetve az Európai Parlament köteles foglalkozni a kezdeményezéssel - emlékeztetett a frakcióvezető, aki párthovatartozástól függetlenül mindenkit arra kért, hogy legyen partner az ügyben. Azt szeretnék, hogy a Magyar Állandó Értekezlet (Máért) nyilatkozatának szellemében, amelyet minden parlamenti párt aláírt, a kampány során is fennmaradjon az érdeklődés a téma iránt - mondta. Úgy vélekedett, az ügy nem pártpolitikai, hanem valamennyi társadalmi szervezethez, magyar emberhez szól.

A politikai alkuk kockázatait, a román-magyar viszony sérülékenységét mutatta meg az erdélyi magyarság 2017-es éve

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) és a román kormánykoalíció pártjai politikai alkudozásának a kockázatait, a román-magyar viszony sérülékenységét mutatta meg az erdélyi magyarság 2017-es éve. Az RMDSZ a 2016 decemberében hatalomra jutott baloldali-liberális kormánykoalíció parlamenti támogatásáról írt alá megállapodást, mert a hatalomtól remélte a kisebbségi jogok bővítését. Miközben a jogok bővítésében csak parányi lépést sikerült tennie, a szövetség presztízsveszteséget szenvedett el amiatt, hogy támogatta a koalíció erősen vitatott döntéseit. Az év végén az RMDSZ az igazságszolgáltatás átszervezéséről szóló törvénycsomag elfogadtatásához nyújtott kockázatos segítséget a kormánykoalíciónak, cserében pedig az őszi tanévkezdéskor megszüntetett marosvásárhelyi Római Katolikus Gimnázium újraalapításához várt támogatást a parlamenti többségtől. Ezúttal is csak részeredményeket könyvelhetett el. A parlament ugyan elfogadta az iskolaalapításhoz szükséges törvénymódosítást, de Klaus Iohannis államfő a törvénymódosítás alkotmánybíróági felülvizsgálatát kérte, így kérdéses, hogy a 2018-2019-es tanévtől újraalakulhat-e a Római Katolikus Gimnázium. Erős indulatokat váltott ki Kelemen Hunor RMDSZ-elnöknek az a kijelentése is, hogy az

erdélyi magyaroknak nincs mit ünnepelniük december elsején, az Erdély és Románia egyesülését egyoldalúan kimondó 1918-as gyulafehérvári román nagygyűlés évfordulóján. A kijelentés ritka egységbe kovácsolta az erdélyi magyarságot, de alig akadt román támogatója.

Végrehajtási utasítások nélkül lépnek hatályba az anyanyelvhasználatot elősegítő román törvénymódosítások

Végrehajtási utasítások nélkül lépnek hatályba január elsejétől Romániában azok az áprilisban elfogadott törvénymódosítások, amelyek a kórházakban és szociális intézményekben segítik elő a nemzeti kisebbségek anyanyelvhasználatát. Korodi Attila, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) képviselőházi frakcióvezetője az MTI-nek elmondta: sem az egészségügyi minisztérium, sem a munka és szociális szolidaritás minisztériuma nem dolgozta ki a hatályba lépés előtt a törvénymódosítások végrehajtási utasításait. Korábban a törvénymódosítást kezdeményező RMDSZ azt közölte: nagymértékben a végrehajtási utasításokon múlik, hogy a törvénymódosítás valóban kiterjeszti-e az anyanyelvhasználat jogát az egészségügyre és a szociális intézményekre. Korodi Attila szerint a törvényeket január elsejétől alkalmazni kell akkor is, ha nincsenek hozzá végrehajtási utasítások. "Kicsit sarkítva: ha nem alkalmazzák, az hivatali visszaélésnek számít" - tette hozzá a politikus.

A román parlament elé terjesztette a Székelyföld autonómiatervezetét Kulcsár-Terza József MPP-képviselő

Egyéni törvényjavaslatként iktatta a bukaresti képviselőházban Székelyföld autonómiatervezetét pénteken Kulcsár-Terza József háromszéki parlamenti képviselő. Erről a Magyar Polgári Párt (MPP) háromszéki elnöke, aki a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) jelöltlistáján szerzett parlamenti mandátumot és az RMDSZ képviselőházi frakciójának tagja, közleményben tájékoztatta a sajtót. A politikus a Székelyföld Autonómia Statútumát abban a formában terjesztette a parlament elé, ahogyan azt a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) kidolgozta és elfogadta. "Bízom abban, hogy ez nemcsak annyit fog jelenteni, hogy Székelyföld autonómiájának ügye a román parlament elé kerül, hanem lehetőségként szolgál majd arra nézve, hogy egy érvek mentén történő párbeszéd nyomán a többségi nemzet is elismerje és elfogadja a teljes nemzeti szabadsághoz való jogunkat" - írta a statútum betérjesztését hírül adó közleményében az MPP politikusa. Szili Katalin miniszterelnöki megbízott közleményben üdvözölte Kulcsár Terza József lépését, kiemelve, hogy az nem csupán Románia és Magyarország között segíti elő a párbeszédet az öngazgatás kérdésében, hanem előmozdítja az együttműködést a romániai magyar pártok, mozgalmak, civil szervezetek között is.

Menyhárt József: „Aki feltette a kolompot, kolompoljon”

Menyhárt József másfél évvel ezelőtt vette át a Magyar Közösség Pártjának vezetését. Azóta végigjárta a magyarok által lakott régiókat, elindult az óvodafejlesztési program, a gazdaságélénkítő program, és lezajlottak a megyei választások. A Felvidek.ma hírportálnak nyilatkozva a pártelnök kiemelte: a 2017-es év a munka éve volt, és a 2018-as ismét az lesz. A megyei választásokkal kapcsolatban elmondta: ott, ahol nem született olyan eredmény, mint amit vártunk, csökkent a képviselői mandátumaink száma, a következő közgyűlés tisztújító konferencia kell, hogy legyen. Hozzátette: „Nem generációs tisztogatásról, vagy tudatos hatalomépítésről van szó, hanem arról, hogy a járások maguk mérjék fel, változást akarnak-e, vagy megtartják azokat a vezetőket, akik a körülmények miatt most nem jutottak be. Fejlődni kell, mozgásban kell tartani a pártot.” Elmondta: elkészült egy új média stratégia, amelynek indulását hamarosan sajtótájékoztató keretében jelentik be.

Pásztor István: az elnökválasztás és a vajdasági gazdaságfejlesztési program volt a két legfontosabb esemény idén

Országos szempontból az áprilisi szerbiai elnökválasztás, vajdasági magyar szempontból pedig a magyar kormány vajdasági gazdaságfejlesztési programjának kiteljesedése volt a két legfontosabb esemény idén - hangsúlyozta az MTI-nek nyilatkozva Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke. A politikus kiemelte, hogy az elnökválasztás előtt komoly döntést hozott a VMSZ, és két választás után először döntött úgy, hogy a vajdasági magyar közösségnek nem lesz elnökjelöltje. Ehelyett a Szerb Haladó Párt (SNS) elnökjelöltje, Aleksandar Vucic akkori miniszterelnök mellé álltak. Nagy volt a veszélye annak, hogy a vajdasági magyar közösség jelentős része hátat fordít a VMSZ-nek - fogalmazott a párt elnöke, majd úgy folytatta: "Az igazi politikai kérdés az volt, hogy sikerül-e elfogadtatni az emberekkel azt, hogy az érzelmeket adott pillanatban félre kell tenni, és a politikai racionalitás mentén kell eljárni". A 2017-es év kulcsfontosságú volt a magyar kormány hároméves gazdaságfejlesztési programjának megvalósítása szempontjából is. Az idei esztendőben jelent meg a legtöbb pályázat, és most jelent meg a legnagyobb támogatási összeg is - tette hozzá Pásztor István.

2017 a kárpátaljai magyarság legnehezebb éve a független Ukrajna kötelékében

A legnehezebb évet zárta a 26 esztendeje függetlenné vált Ukrajna kötelékében 2017-ben a kárpátaljai magyar közösség, amelyet a lakosság egészét sújtó, egyre mélyülő - az anyaországi támogatások által jelentős mértékben enyhített - szociális-gazdasági válság mellett az államilag vezérelt nemzetiségi elnyomás réme is mind jobban fenyeget. A kárpátaljai magyarságot létében fenyegető, a nemzetiségek anyanyelvű oktatását az első négy osztályra korlátozó új ukrán oktatási törvény szeptember 5-i elfogadása után a kárpátaljai magyarok - az anyaország átfogó nemzetközi támogatása mellett - Ukrajnában a leghatározottabban léptek fel a jogszabály ellen, amivel az ukrán hatalmi és nacionalista körök még bőszebb reakcióját váltották ki. Az ukrán állam feladatait részben átvállalva Magyarország 2017-ben megnövelt mértékben folytatta – az egyházi líceumok és a beregszászi Rákóczi-főiskola, valamint az Ungvári Nemzeti Egyetem magyar kara működésének biztosítása és fejlesztése mellett – a kárpátaljai magyar pedagógusok, orvosok, egészségügyi és művelődési dolgozók, lelkészek, újságírók, tankönyvkészítők bérkiegészítő támogatását, a Keleti Partnerség Program keretében a magyar oktatási és művelődési intézmények korszerűsítését, a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program révén 4,5 milliárd forint értékben óvodák felújítását és építését.

Kárpátalján is jó magyarnak lenni

Kárpátalja magyar lakosságának megtartása elképzelhetetlen lenne az anyaország és a civil szervezetek támogatása nélkül. A milliárdos fejlesztésekből azonban a térség minden lakosa, az ukránok és ruszinok is profitálnak, ráadásul elősegíthetik a gazdaság megélénkülését a határ mindkét oldalán – fejtette ki a Magyar Időknek adott interjújában a régióért felelős kormánybiztos. Grezsa István kitért arra is, hogy a Budapest és Kijev közötti politikai feszültség kevéssé van jelen Kárpátalja mindennapjaiban, ahol a magyar állam által szervezett nyelvvoktatásra eddig körülbelül 13 ezer ukrán és ruszin iratkozott be, részben a magyarországi munkavállalás reményében, részben pedig azért, mert a térségben a többségi nemzethez tartozók is előszeretettel járatják magyar óvodába és iskolába a gyermekeiket.

Jankovics Róbert lett a HMDK új elnöke

Jankovics Róbert eddigi ügyvezető elnök, parlamenti képviselő lett a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének (HMDK) új elnöke, ő volt az egyedüli induló és a drávaszögi Újbezdánban pénteken megtartott tisztújító közgyűlésen egyhangúlag

támogatták megválasztását. Jankovics Róbert Jakab Sándort váltotta a HMDK élén. A pártnak négy új alelnöke is lesz, akiket az országos elnökség választ majd meg. Az új ügyvezető elnök Matijevic Oliver lett. Jankovics Róbert a tisztújító közgyűlést követően az MTI-nek telefonon elmondta: óriási megtiszteltetésnek, de egyben óriási felelősségnek is érzi azt, hogy bizalmat szavaztak neki. Az új pártelnök egy eddiginél egységesebb, erősebb és önbizalommal telibb közösséget szeretne teremteni a horvátországi magyarságból. "Célom az, hogy ne csak megtartsuk az elért szintet a kulturális autonómiánkban, hanem fejlesszük is, hogy ez a generáció legyen az, amely előrébb tudja ezt mozdítani" - hangsúlyozta a politikus.

